

Мистецтво

Підручник для 9 класу

загальноосвітніх навчальних закладів

Л. Г. Кондратова

БОГДАН

2026 рік

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Державний стандарт базової середньої освіти

БОГДАН

Модельна навчальна програма «Мистецтво» 7-9 класи Кондратової Л.Г.

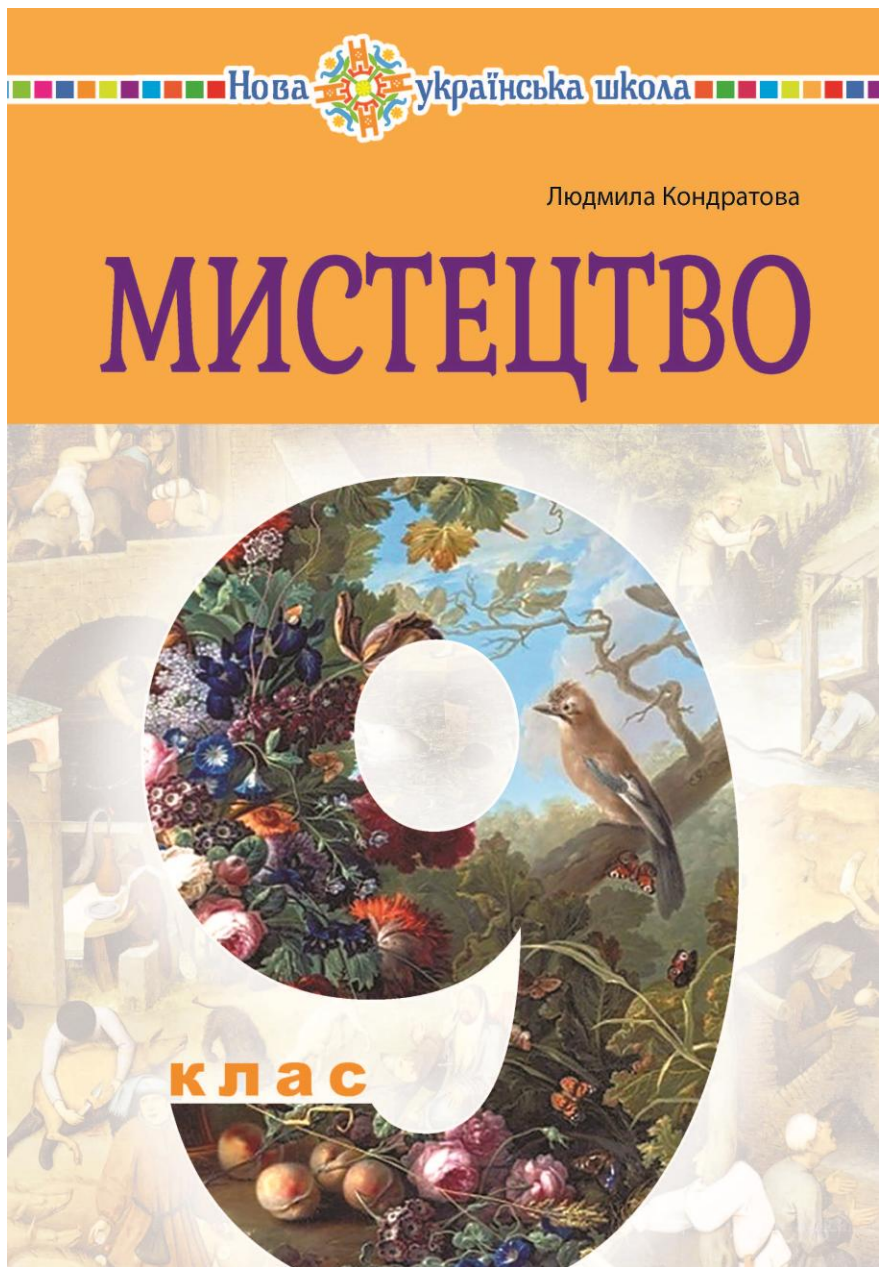
(наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883)

Оновлена типова освітня програма для учнів 5-9 класів

(Наказ МОН від 09.08.2024 № 1120)

Навчальна програма «Мистецтво» 7-9 класи Кондратової Л.Г.

БОГДАН

МАТЕРІАЛ ПІДРУЧНИКА РЕАЛІЗУЄ МЕТУ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

Формування ключових та предметних мистецьких компетентностей

БОГДАН

Інтереси школярів в сфері мистецтва

Урахування вимог до викладання уроку мистецтва та сучасних освітніх та цифрових трендів

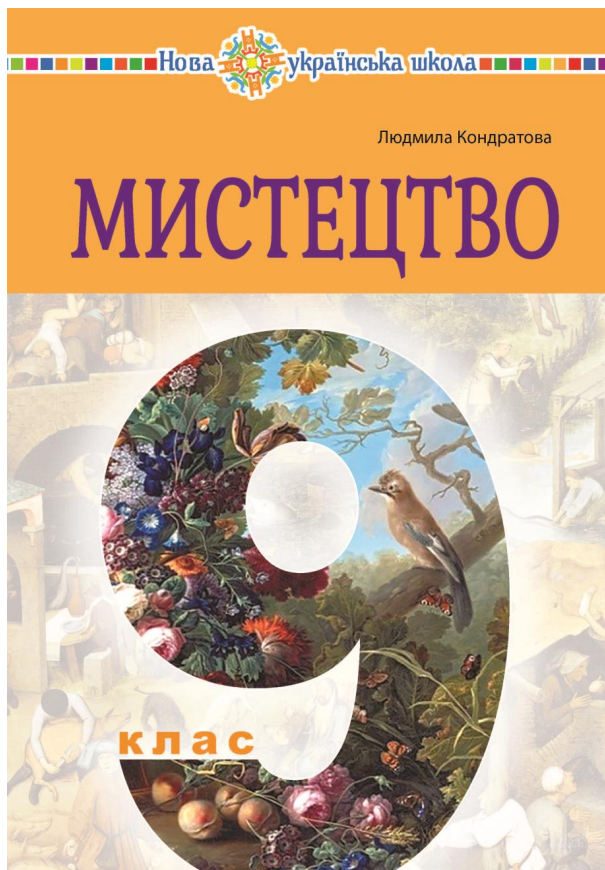

Авторська
концепція
реалізації ідей
НУШ

Методична
скарбничка

ТЕМА НАВЧАЛЬНОГО РОКУ

МИСТЕЦТВО СУЧАСНОСТІ

Тема 1
ШЛЯХАМИ РОЗВИТКУ
МИСТЕЦТВА СУЧАСНОСТІ

Тема 2
У СВІТІ ВИДІВ МИСТЕЦТВ
СУЧАСНОСТІ

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

Умовні позначення

Поміркуйте

Послухайте

Творче завдання

Заспівайте

Запам'ятайте

Сходишки пізнання

Теорія мистецтва

Підсумовуємо вивчене

Доступ за QR-кодом до матеріалів у електронному додатку

Види мистецтва, представлені в підручнику

архітектура

скульптура

Живопис, графіка

Музика, театр, дизайн, ДПМ

кіномистецтво, анімація

фотомистецтво

музеї, галереї, бібліотеки

Новітні явища в мистецтві

БОГДАН

Структура підручника

Всього 35 уроків

БОГДАН

Ознайомлення з стилем в мистецтві минулого:

1 семестр: стилі та напрями мистецтва кінця XIX — початку XXI ст, імпресіонізм, постімпресіонізм, модерн, модернізм, експресіонізм та сюрреалізм, постмодернізм.

2 семестр: мистецькі явища та сучасні тенденції в мистецтві. Кіномистецтво (види, жанри), анімація, форми збереження культурної спадщини, музеї світу, галереї світу, бібліотеки, театри, філармонії.

Новітні мистецькі явища: образотворче мистецтво, в музиці, театрі, хореографії, фотомистецтво, дизайн, мистецькі професії.

Комбіновані уроки

Уроки присвячені українському мистецтву

Уроки узагальнення знань та підсумкові уроки

ЛЕЙТМОТИВ ПІДРУЧНИКА – НОВІТНІ ДОСЯГНЕННЯ В МИСТЕЦТВІ СУЧАСНОСТІ

Новий матеріал для засвоєння

текст з ілюстрацією

ШЕДЕВРИ ЖИВОПИСУ ПОСТІМПРЕСІОНІЗМУ

Ж.-П. Сера. Автопортрет,
II пол. XIX ст.

Жорж-Пер Сера був засновником пуантилізму. В його ідеї локального кольору лежала відмова від змішування кольорів і створення живописних образів з окремих маленьких різноколірних мазків. Якщо картину розглядати зблизька, вона нагадує мозаїку, а якщо здалеку — набуває виразності й фігуративності.

Пензлеві художника належать такі пейзажі: «Маяк в Онфлері», «Порт-ан-Бессен, зовнішня гавань, приплив», «Недільна прогулянка на острові Гранд-Жатт» та інші. Втілюючи ідеї Сера, послідовники техніки пуантилізму почали створювати яскраво індивідуальні й емоційні роботи.

майстер-класи

Намалюйте український краєвид у живописній манері пуантилізм. Поетапне виконання завдання перегляньте в майстер-класі на відео. Завершити роботу ви зможете в позаурочний час.

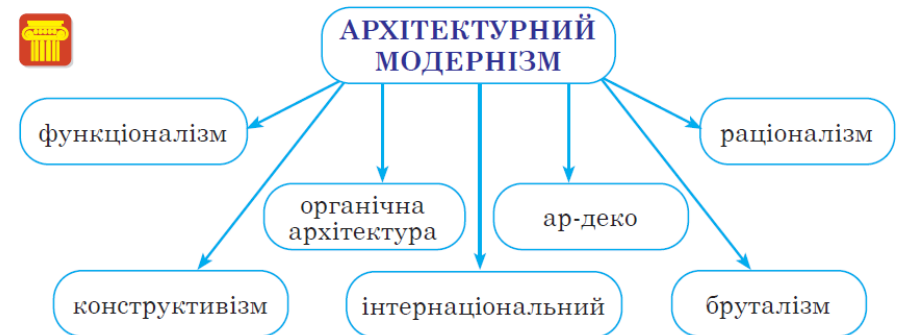

СЛОВНИЧОК

Сюрреалізм (від фр. *surrealisme* — *надреалізм*) — напрям у мистецтві XX ст., який проголосив джерелом художніх образів сферу підсвідомості (інстинкти, сновидіння, галюцинації).

схеми

Новий матеріал для засвоєння

ТЕОРІЯ МИСТЕЦТВ

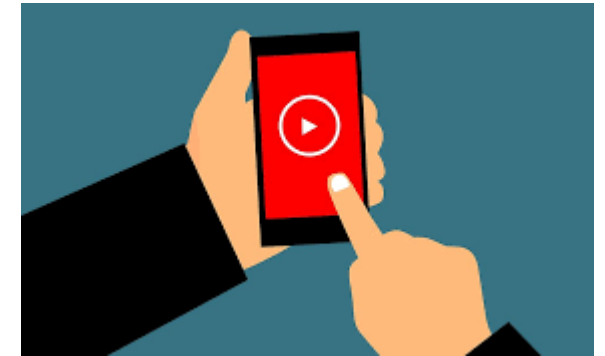

Модернізм (від фр. *moderne* — *новітній, сучасний*) — загальна назва течій у мистецтві кінця XIX — XX ст., для яких характерні розрив з усталеними художніми традиціями, експериментаторство й пошук нових естетичних принципів.

Характерні риси архітектурного модернізму:

- використання найсучасніших будівельних матеріалів і конструкцій;
- раціональний і функціональний підходи до вирішення внутрішніх просторів;
- відсутність тенденцій оздоблення, відмова від історичних запозичень у зовнішньому вигляді споруд;
- «інтернаціональний» характер споруд.

Перегляньте відео «Мистецтво модернізму». Що вам найбільше запам'яталось?

Короткі відомості про шедеври мистецтва

Будинок мерії в Баффало (англ. Buffalo City Hall) є одним зі зразків напряму ар-деко. Це найдорожча споруда міської адміністрації на території США (вартість — 7 млн доларів). Її висота — 115,2 м. Баффало Сіті Холл нагадує монумент, що налічує 32 поверхи. Всередині і зовні будівля прикрашена численними фризами і скульптурами.

*Ратуша Баффало, США.
Арх. Дж. Вейд, Дж. Дітел,
1929–1931 рр.*

Робота норвезького художника Едварда Мунка теж належить до світових шедеврів експресіонізму.

Митець створив чотири основні версії картини «Крик»: дві з них написані олією, дві — пастеллю.

На тлі забарвленого в тривожні червоно-жовті тони неба зображено постать людини, рот якої спотворив крик жаху і відчаю. Робота сповнена настільки потужного трагізму та енергетики, що здається, ніби ми чуємо цей крик крізь століття.

Е. Мунк. «Крик», 1893 р.

С. Далі. «Сон», 1937 р.

На картині «Сон» С. Далі зобразив велику і м'яку голову, тіло — відсутнє. Голову підтримують підпори, що свідчить про крихітність, непевність реальності. Навіть собачі, намальовані у лівому нижньому кутку картини, необхідна підпора, щоб не впасти на землю. Блакитне тло підсилює відособленість від раціонального світу.

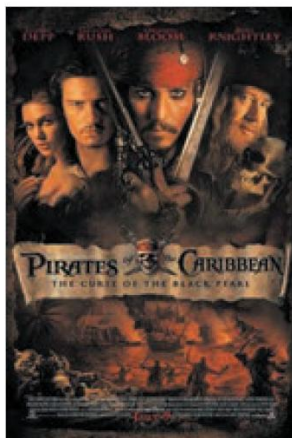
Короткі відомості про шедеври мистецтва

Перегляньте фрагмент із фільму «Пірати Карибського моря: Прокляття Чорної перлини». Які характерні елементи екшену ви помітили?

«Пірати Карибського моря» — серія із п'яти фільмів (шостий перебуває в розробці) у жанрі екшн (режисери: Г. Вербінські, Р. Маршалл, Х. Роннінг, Е. Сандберг). Головні герої всіх частин — капітан Джек Горбощ (Джонні Депп), капітан Гектор Барбосса (Джеффри Раш), Джош Гіббс (Кевін МакНеллі) та інші. Перша частина — «Пірати Карибського моря: Прокляття Чорної перлини» (2003 р.), друга частина — «Пірати Карибського моря: Скриня мерця» (2006 р.), третя частина — «Пірати Карибського моря: На краю світу» (2007 р.), четверта частина — «Пірати Карибського моря: На дивних берегах» (2011 р.) — у форматах 2D та 3D, п'ята

Зйомки відбувалися на околицях села Криворівня на Івано-Франківщині. Головні ролі виконали Іван Миколайчук та Лариса Кадочникова. У фільмі звучить автентична музика Гуцульщини й авторська музика Мирослава Скорика.

Стрічку вважають маніфестом українського поетичного кіно. Вона отримала 39 міжнародних нагород, 24 Гран-прі на кінофестивалях у 21-й країні світу.

Кадр із фільму
«Тіні забутих предків».
Реж. С. Паладжанов. 1964 р.

Перегляньте фрагменти драми ви поміти. му фільмі музика.

«Кіборги. Герої не вмирають» (2017 р.) — український повнометражний художній фільм режисера Ахтема Сеїтаблаєва за сценарієм Наталії Ворожбит про героїчну оборону Донецького аеропорту в 2014 році. Фільм розповідає про групу молодих добровольців, професійних військових та мобілізованих, що чотири місяці тримали стратегічно важливий об'єкт, незважаючи на чисельну перевагу ворога, показуючи їхні особисті історії, філософські роздуми та героїзм. Фільм ґрунтується на реальних подіях.

Афіша фільму
«Казка старого мельника»

Головний герой — парубок Микола — прямує до пана Адама, щоб навчати грамоти його доньку Христину. Проте він опиняється в безлюдному селі й зустрічає Лісову Князівну, якій мусить служити сім років. Тим часом Христина вирушає рятувати свого батька з полону нечистої сили. Шляхи обох героїв перетинаються. Христині й Миколі вдається звільнити людей і їхню землю від нечисті.

ВИВЧЕННЯ КІНОМИСТЕЦТВА

ФАНТАСТИЧНІ ЖАНРИ

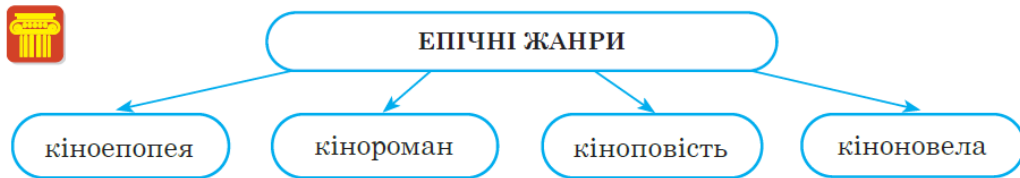
У фантастичних фільмах дія відбувається в майбутньому, минулому або в «паралельному світі», а образи й події найчастіше навмисно відсторонені від реальності.

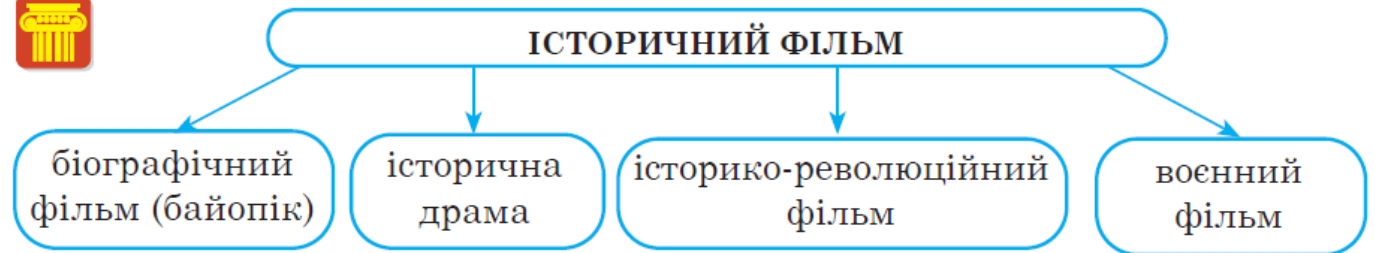
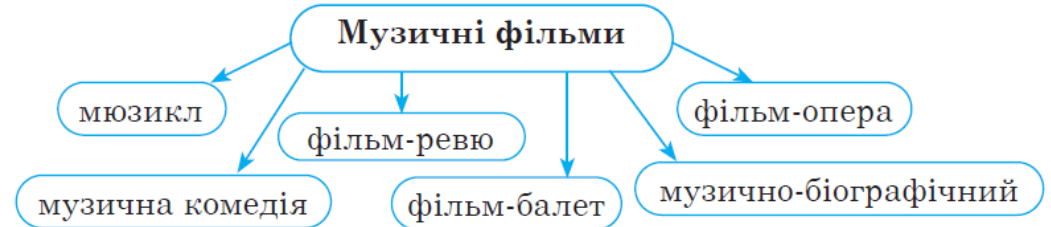
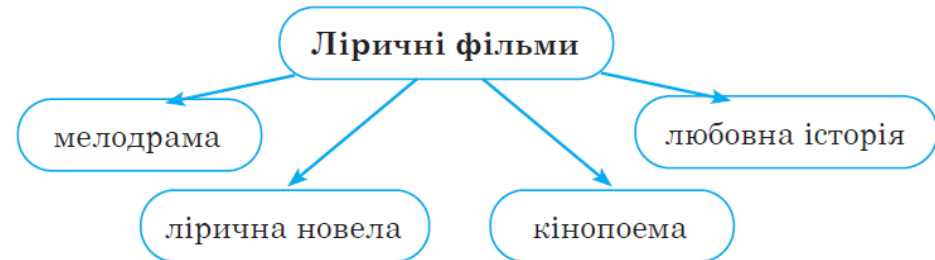
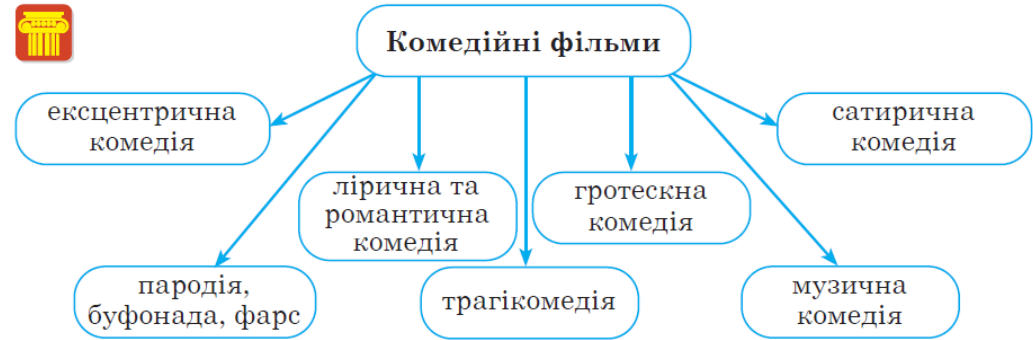
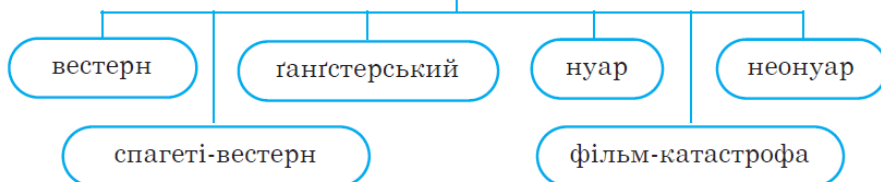
ЕПІЧНІ ЖАНРИ

Епічні жанри кінематографа — сукупність жанрів, що виникли на основі літературного епосу.

ПРИГОДНИЦЬКІ ЖАНРИ

ВИВЧЕННЯ АНІМАЦІЇ ТА ЕКРАННИХ МИСТЕЦТВ

РІЗНОВИДИ ВІДЕО

Зазирнімо в історію створення соціальних мереж.

Популярну відеоплатформу **YouTube** заснували 2005 року троє працівників компанії PayPal. Платформа досить швидко розвивалася, розширюючи можливості для контенту і реклами. Із 2015 року з'явився орієнтований на дитячу аудиторію YouTube Kids; із 2018 року — YouTube Premium, що надає можливість дивитися відео без реклами, а також доступ до нового оригінального контенту; із 2020 року — YouTube Shorts.

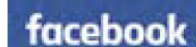

Дізнайтесь більше про історію створення платформи, використовуючи штучний інтелект.

Instagram

Не менш популярною соціальною мережею є **Instagram**, що дозволяє користувачам знімати світлини, застосовувати до них фільтри, а також поширювати їх через власний сервіс і низку інших соціальних мереж. Застосунок розробили 2010 року програмісти зі США. У назві поєднано слова «Instant camera» та «Telegram».

Соціальну мережу **Facebook** заснував 2004 року Марк Цукерберг. Спершу застосунок був створений для спілкування студентів Гарварда, а вже з 2008 року він став доступним у багатьох країнах світу. Зараз Facebook —

Дізнайтесь більше про життєвий і творчий шлях Волта Діснея за допомогою ШІ.

Перегляньте уривок із сучасної анімаційної стрічки «Рая і останній дракон», створеної на кіностудії «Walt Disney Animation». У чому полягає особливість цього фільму? Яку роль у ньому відіграє музика?

Кадр із фільму «Рая і останній дракон», 2021 р.

Реж. Д. Голл, К. Л. Естрада

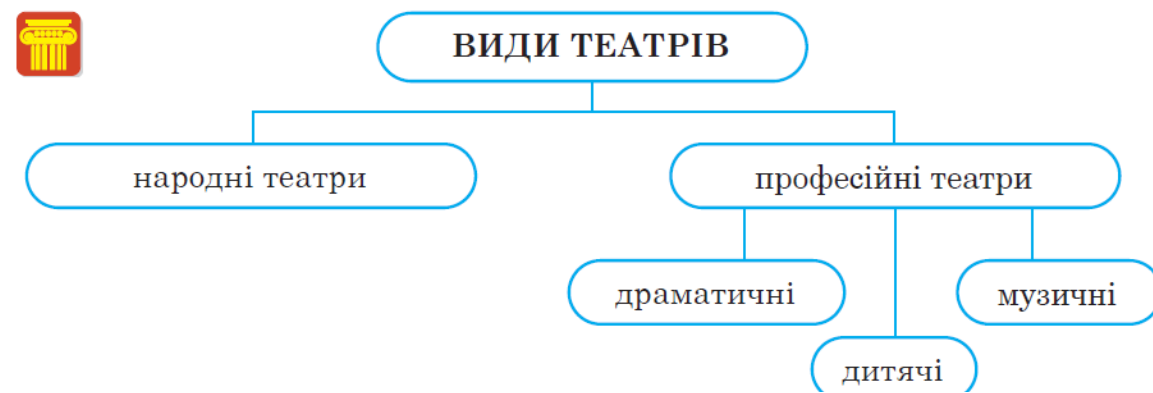

Перегляньте музичне відео зі сценою з фільму «Мавка. Лісова пісня» та веснянкою у виконанні етногурту «Даха-Браха».

Кадр із мультфільму «Мавка. Лісова пісня».

ФОРМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

ФІЛАРМОНІЇ

Філармонія — концертна організація, що пропагує музичні твори та виконавську майстерність.

Віртуальна бібліотека — це бібліотека, створена на основі цифрових технологій, до яких звертається читач через пошукові системи глобальної мережі, не обов'язково будучи читачем бібліотеки.

Електронна бібліотека — розподілена інформаційна система, що дозволяє зберігати і використовувати різноманітні колекції електронних документів (тексти, графіка, аудіо- та відеодокументи), завдяки глобальним мережам передачі даних у зручному для користувача вигляді.

БОГДАН

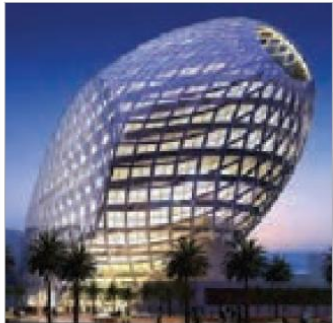
ТВОРЧІ ЗАВДАННЯ

Роздивіться світлини будівель, що представляють напрями архітектури постмодернізму, і виконайте одне із завдань (на вибір).

1. Створіть ескіз житлового будинку чи будівлі школи у тому напрямі постмодернізму, який зацікавив вас найбільше. Техніка виконання — олівці, маркери або кольорові ручки.

2. Використовуючи неймережу *Microsoft Designer* або *Bing Image Creator*, створіть зображення будівлі (або серію зображень у різних ракурсах) у напрямі хай-тек.

Сент-Мері Екс 30. Лондон, Велика Британія. Арх. бюро «Foster and Partners», 2001–2003 рр.

Будинок-яйце. Мумбаї, Індія. Арх. бюро «James Law Cybertecture International», поч. XXI ст.

Перегляньте фрагменти з українських анімаційних стрічок. Визначте, до якого виду анімації належить кожен фільм.

Кадр із мультфільму «Мавка. Лісова пісня», 2023 р. Реж. О. Рубан, О. Маламуж

Кадр із мультфільму «Віктор Робот» 2020 р. Реж. А. Лавренішин

Кадр із мультфільму «23 образи Петрика П'яточкіна», 2022 р. Реж. Р. Гарбар

Кадр із мультфільму «Щедрик», 2011 р. Реж. С. Коваль

Створіть авторський малюнок у стилі ар-нуво, орієнтуючись на роботи А. Мухи. Зобразіть граційну жіночу фігуру або алегоричний образ на декоративному тлі з рослинними орнаментами. Використовуйте плавні лінії, м'які пастельні кольори.

ТВОРЧІ ЗАВДАННЯ

Створіть власний анімаційний всесвіт: збережіть фотообрази улюблених персонажів на інтерактивній дошці. Підпишіть їх, зазначивши ім'я героя/героїні, назву фільму, вид анімації, прізвище режисера/режисерки, країну-виробника та рік створення. Обміняйтесь із друзями результатами своєї творчої діяльності та поділіться враженнями від роботи.

Спробуйте розіграти сценку-пантоміму зі шкільного життя в жанрі німого кіно, використавши для музичного супроводу композицію, обрану вами раніше з колекції музичних треків. Розподіліть ролі: режисер/режисерка пояснює акторам і актрисам їхні завдання; актори й актриси рухаються в прискореному темпі; тапер імітує гру на фортепіано; кіномеханік «демонструє» фільм через кінопроектор — компактний дерев'яний ящик із ручкою, за допомогою якої прокручували плівку перших фільмів.

Створіть власний образ песика Патрона — головного героя вебсеріалу.
Техніка виконання — за вибором.

Сформулюйте для нейромережі промпт на пошук зображень архітектурних об'єктів постмодернізму в різних країнах світу. Збережіть зображення, що сподобалися вам найбільше, і використайте їх для створення колективного бриколажу, обравши будь-який шаблон на сервісі *Canva*.

Об'єднайтесь у пари. Обговоріть, які види кіно вам подобаються. Проаналізуйте свої вподобання і визначте, чим вони подібні та чим відрізняються.

Попрацюйте в групах. Придумайте сюжет ігрового кіно про шкільних друзів і поділіться своїм задумом з однокласниками. У якій групі вийде найцікавіший сюжет?

Перегляд відео

БОГДАН

Кіножанр — групи творів ігрового кіно, які виокремлюють на основі схожих рис їхньої будови та змісту.

Перегляньте відеоролик «Жанри кіно» і складіть відповідну схему. За бажанням створіть скарбничку улюблених жанрів кіномистецтва та порівняйте її зі скарбничками друзів. Чия скарбничка виявиться подібною за наповненням?

Перегляньте уривок із фільму «Титанік». Дізнайтесь за допомогою ШІ про зіркових акторів та режисера цієї стрічки.

Афіша і кадр із фільму «Титанік». Реж. Дж. Кемерон, 1997 р.

Вестерн — жанр пригодницького кіно, тематику якого становлять події, пов'язані з освоєнням американського Заходу в другій половині XIX ст.

Спагеті-вестерн — піджанр вестерну; до нього належать фільми, дія яких відбувається на Дикому Заході («Терор в Оклахомі», 1959 р., реж. М. Амендола).

Перегляньте уривок з анімаційного вестерна «Rango». Розкажіть про свої враження від перегляду. Дізнайтесь більше про цей анімаційний фільм за допомогою штучного інтелекту.

Відеоролик про історію розвитку кіномистецтва.

Брати
О. і Л. Люм'єри.
Фотографія поч. XX ст.

Цікаво, що історія екранних мистецтв починається з XIX століття, ще на початку якого винайшли спосіб фіксації нерухомих зображень — фотографію, а пізніше, наприкінці століття, з'явилися різноманітні типи фотоемулсій та було чимало спроб створити систему запису й відтворення рухомих зображень, у яких брав участь навіть знаменитий Едісон. У світ кіно нас привів винахід відомих французів — братів Луї та Огюста Люм'єрів, завдяки якому можна знімати і демонструвати фільми на великому екрані через пристрій Люм'єрів — «кінематограф» (або «сінематограф»).

Перегляньте відеоролик «Шедеври живопису і графіки модерну».

Музичне сприймання

БОГДАН

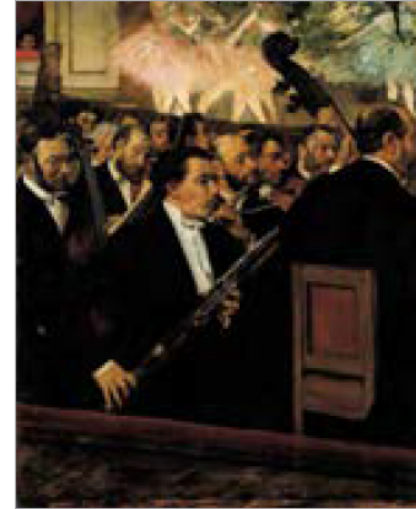

Кадри із фільму «Поводир». Реж. О. Санін, 2014 р.

Послухайте саундтрек «Чому квіти мають очі?» із фільму «Поводир». Який настрій пробуджує ця музика?

Створіть ескіз-імпровізацію на тему «Очі квітів». Техніка виконання — олівці.

Картина «Оркестр Оперы» Е. Дега вражає несподіваним композиційним рішенням: на першому плані — музиканти, а вглибині, на сцені — ноги і балетні пачки балерин у світлі рампи. Голів танцівниць не видно, але їх зображення створює надзвичайно контрастний фон для одягнених у чорне зосереджених оркестрантів.

Е. Дега. «Оркестр Оперы», 1868–1870 рр.

Прослухайте фрагменти музичних творів, які звучали на уроках, та визначте автора і назву кожної композиції.

Розучіть пісню та заспівайте її під фонограмний супровід. Оберіть солістів для кожного заспіву, а приспів виконайте хором усім класом. Намагайтеся передати святковий настрій і власні емоції.

Послухайте прелюдію для оркестру К. Дебюссі та розгляньте репродукцію картини Е. Дега «Оркестр Оперы». Опишіть характер мелодії, особливості ритму і тембрального забарвлення музичного твору. Що спільного між музикою К. Дебюссі й картиною Е. Дега? Розкажіть про свої враження.

Послухайте саундтреки до фільмів «Пірати Карибського моря». Поміркуйте, яку роль відіграє в них музика. Дізнайтесь більше про зіркових акторів та режисерів цих кінострічок.

Розучування і виконання пісень

БОГДАН

Розучіть пісню та виконайте її під фонограму.

МРІЇ ЗБУВАЮТЬСЯ

Слова Ю. Рибчинського

Музика В. Полянського

ДРУЗІ

Слова І. Зінковської

Музика й аранжування
В. Будейчука

ЩЕДРІВКА

Слова О. Довгого

Музика І. Танчака

Розважливо

ЛЕТИ, МОЯ МРІЄ

Слова і музика С. Май

ВСЕ БУДЕ ДОБРЕ

Музика і слова Св. Вакарчука

ГЕЙ ВИ, КОЗАЧЕНЬКИ

Слова В. Крищенка

Музика Г. Татарченка

ПІСНЯ ПРО КОБЗАРЯ

Слова і музика Н. Май

НАД УКРАЇНОЮ СОНЦЕ ЗІЙШЛО

Слова і музика І. Танчака

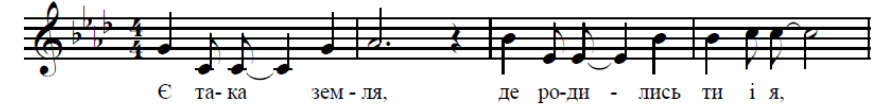
МОРЕ, МОРЕ

Слова і музика Ю. Воронюка

МОЯ ЗЕМЛЯ

Слова і музика В. Костенка

Помірно

MY HEART WILL GO ON

Words by W. Jennings

Music by J. Horner

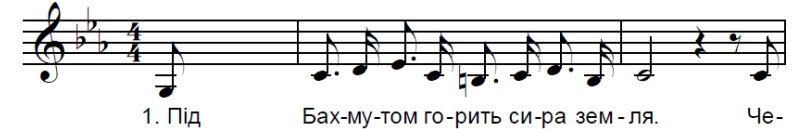
Український текст М. Мугаль

МОЛЮСЬ ЗА УКРАЇНУ

Слова і музика І. Танчака

Велично

СОНЯЧНІ КРИЛА

Слова і музика Н. Май

Нотний текст пісень

Розучіть і заспівайте під фонограму пісню І. Танчака «Молюсь за Україну».

МОЛЮСЬ ЗА УКРАЇНУ

Слова і музика І. Танчака

Велично

1. Під Бах-му-том го-рить си-ра зем-ля. Че-
ка - є вдо - ма си - на рід - на ма - ти: В мо-
лит - ві щі - рій го - ло-ву схи - ля до

БОГДАН

НАША РОДИНА

Слова і музика Н. Май

Помірно

Роз - ле - ті - лась на - ша піс - ня на пта-ши - но -
му кри-лі. Ро - зій-шла - ся у - кра-їн - ська
ви - ши-ван - ка по Зем-лі. Бо на - ша ро-ди - на
там, де ка-ли - на, там, де спі-ван-ки со-ло - в'я. На - ша ро-ди - на - то
є У-кра - ї - на, слав - на пра-от - ча - я зем - ля!

1. Розлетілась наша пісня
На пташиному крилі.
Розійшлася українська
Вишиванка по Землі.

2. В нас і небо голубіше,
Світять зіроньки ясні.
В нас дівчата найгарніші,
Наче квіти навесні.

Узагальнення знань на завершення уроку. Творчі завдання вдома (за бажанням)

Послухайте прелюдію №1 В. Барвінського для фортепіано. Візьміть кольорові олівці та створіть малюнок, передаючи лініями й кольором особливості гармонії та настроїв твору. Пригадайте характерні риси живопису імпресіонізму та використайте їх у своєму малюнку.

Створіть на вебсервісі *Canva* плакат про цифрове декоративне мистецтво з використанням елементів українських вишивок, орнаментів, розписів.

- Які ознаки імпресіонізму притаманні українському живопису?
- Які особливості вирізняють вітчизняну скульптуру імпресіонізму?
- Які твори українських авторів вам найбільше запам'ятались і чому саме?

Перейдіть в україномовний чат *GPT* і за допомогою штучного інтелекту створіть сповнений світла, руху та настрою малюнок у стилі імпресіонізму. Озвучте свою роботу прелюдією В. Барвінського.

Створіть разом презентацію на основі штучного інтелекту, яка розповість вам про особливості використання цифрових технологій в декоративному мистецтві сучасності.

Дослідіть історію життя і творчості свого улюбленого українського актора чи улюбленої української актриси. Підготуйте розповідь та проілюструйте її кадрами з фільмів, у яких знімалася ця людина.

- Що вам відомо про історію українського кіномистецтва?
- З якими жанрами кіно ви сьогодні ознайомились?
- Що таке українське поетичне кіно? Які фільми до нього належать?
- Розкажіть про українське історичне та воєнне кіно.
- Коли в Україні розпочали знімати телесеріали?
- Наведіть приклади українських фільмів, створених на основі фольклору.

- Які інновації в світі музики, театру та хореографії вас особливо вразили?
- Розкажіть про досягнення цифрової музики, відомі вам цифрові музичні інструменти.
- Чим відрізняється звичайний театральний спектакль від інтерактивного або імерсивного? Яка в ньому роль глядача?

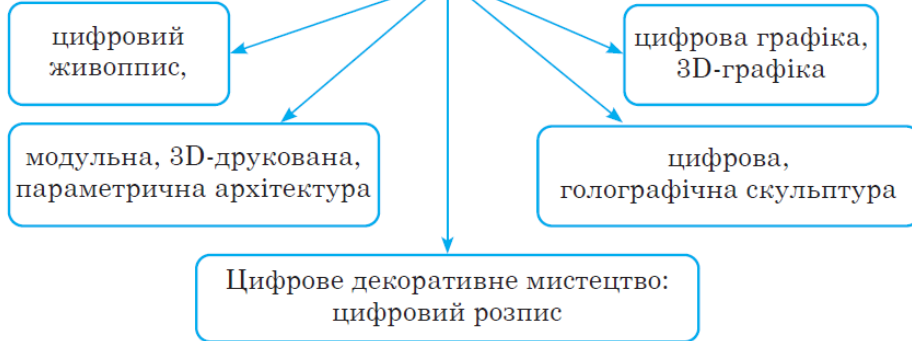

Спробуйте дослідити інновації в сфері сучасної хореографії та визначте, які хореографічні жанри стали новими.

НОВІТНІ МИСТЕЦЬКІ ЯВИЩА: ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО

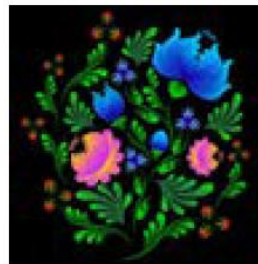
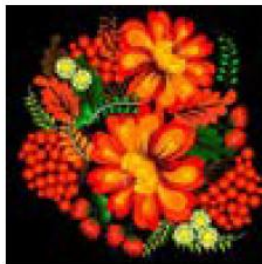

ІННОВАЦІЇ В ОБРАЗОТВОРЧОМУ МИСТЕЦТВІ

Цифровий живопис (digital art) створюється на основі спеціалізованого програмного і технічного забезпечення.

На зображенні показано, як людина використовує застосунок *Procreate* для цифрового малювання на планшеті за допомогою цифрового олівця.

Зразки петриківського розпису. Векторна графіка

Новітнім явищем у монументальному живописі стали мурали.

Мурал (від ісп. *muro* — стіна) — художній розпис зовнішніх стін будинків.

Перегляньте відеоролик із зображенням муралів, присвячених захисникам і захисницям України. Які мурали вас вразили найбільше?

Мурал на будинку Литовської військової академії. Вільнюс, художник Лінас Кюленіс

Американський дизайнер **Чед Найт** створює неймовірні цифрові скульптури. Вони гігантські і виглядають доволі реалістично.

НОВІТНІ МИСТЕЦЬКІ ЯВИЩА: В МУЗИЦІ, ТЕАТРИ, ХОРЕОГРАФІЇ

 БОГДАН

НОВІТНІ МИСТЕЦЬКІ ЯВИЩА В МУЗИЦІ,
ТЕАТРИ, ХОРЕОГРАФІЇ

електронна музика,
генеративна, мережева,
нові напрями та жанри

імерсивний,
інтерактивний,
мультимедійний театри

віртуальний танець
в VR/AR, мережеві танцювальні
флешмоби

Електронна музика створюється за допомогою комп'ютерів, програм, іноді вона буває синтетичною або поєднується з живими інструментами та електронікою. Зазвичай зберігається у цифровому форматі.

Перегляньте уривки з імерсивних проєктів від «UZAHVAT!» (Київ). Постановки: «Будинок вітру», «Коли я знову стану маленьким». Висловіть свої враження.

Ізраїльська група «Бат-шева» під керівництвом Охада Нооріна.
Вистава «Last Work»

НОВІТНІ МИСТЕЦЬКІ ЯВИЩА: ФОТОМИСТЕЦТВО, ДИЗАЙН

ВИДИ ФОТОГРАФІЙ (за призначенням)

науково-прикладні

художні

публіцистичні

Поступово в новітньому фотомистецтві формуються нові види фото: **анімована фотографія**, **інтерактивна фотографія**, **нейрофотографія**, **екофотографія**, **«сторітелінг-серії»** (історія в кількох кадрах) та інші.

Нейрофотографія та біометричні зображення створюються з використанням нейроімпульсів, температури тіла, частоти дихання, а фотоінсталяції можуть навіть реагувати на рух, звук, дотик.

Екофотографія підкреслює нашу любов до природи та екології, а біоарт-фотографія поєднує науку та творчість.

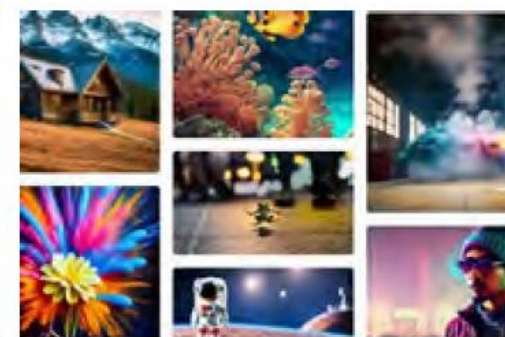

Справжнім досягненням стала **генеративна фотографія**, де штучний інтелект допомагає створити фотореалістичні зображення. Наприклад, нейромережі *Midjourney*, *DALL·E*, *Stable Diffusion* та інші.

Під час війни стала розвиватись **репортажна і мистецька фотографія з фронту**. Відомими фотохудожниками України стали **Юрій Величко**, **Сергій Лойко**, **Олександр Чекменюв**. Творчість воєнних фотохудожників **Ярослава Дебелого**, **Мстислава Чернова**, **Євгена Малолетки**, **Олеси Курпякової**, **Анастасії Тарнавської** відома

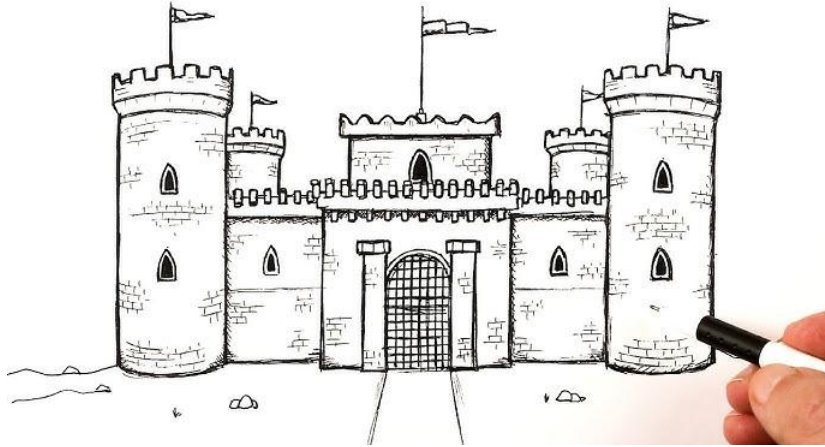
Фотодизайн — це сучасна форма візуального мистецтва, яка поєднує фотографію з елементами дизайну (графічного, цифрового, предметного, модного, рекламного).

Перегляньте відео зі зразками українських інсталяцій 2020-х. Чні інсталяції зображено? Що вони символізують?

Палітра творчих завдань

Завдання з образотворчого мистецтва

Розгляньте репродукції пейзажних композицій. Які ознаки імпресіонізму ви помітили на цих картинах?

М. Бурачек.
«Березень», 1917 р.

О. Кульчицька. «Пейзаж
з Косова. Млинівка»,
1904–1908 рр.

І. Труш. «Сосна
на кримській скелі»,
1920-ті рр.

Намалюйте портрет П'єра Рішара в жанрі шаржу. Спершу зобразіть усі елементи зовнішності актора. Зверніть увагу на деталі та спробуйте надати їм комічних відтінків. Техніка виконання — за вибором. Послідовність роботи можна переглянути в майстер-класі.

Кадр із фільму «Іграшка»,
1976 р. Реж. Ф. Вебер

Перегляньте відео та ознайомтеся з історією написання картини «Зоряна ніч».

Спробуйте подивитися на світ очима В. ван Гога завдяки створеній фахівцями китайської компанії «Motion Magic» віртуальній версії знаменитої «Зоряної ночі».

Створіть репліку картини «Зоряна ніч», розфарбувавши іншими кольорами розмальовку, згенеровану за допомогою нейромережі.

Намалюйте український краєвид у живописній манері пуантилізм. Поетапне виконання завдання перегляньте в майстер-класі на відео. Завершити роботу ви зможете в позаурочний час.

Створіть власну картину під назвою «Музика». Під час написання використовуйте техніку, що була притаманна художникам постімпресіонізму. Доберіть музичний твір, який допоможе уявити вашу роботу під час її демонстрації.

Скористайтесь допомогою україномовного чату GPT і створіть разом із друзями віртуальну виставку картин українських художників-імпресіоністів, твори яких можна побачити в Національному художньому музеї України (Київ), Музеї українського живопису (Дніпро), Львівській національній галереї мистецтв та художніх музеях Харкова, Одеси, Чернігова.

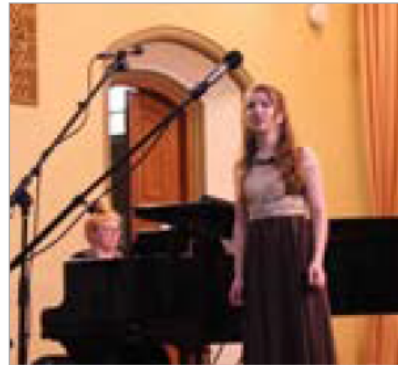
Завдання з музичного мистецтва

Послухайте солоспів «Айстри» (слова Олександра Олеся, музика М. Лисенка; виконує Ж. Бичковська). Дайте відповіді на запитання.

1. Який настрій пробуджує музика цього твору?
2. Які зміни в динаміці композиції ви помітили?
3. Охарактеризуйте засоби музичної виразності, за допомогою яких композитор передав емоції ліричної героїні.

Співає Ж. Бичковська

Послухайте пісню запорізького композитора А. Сердюка, присвячену Хортиці. Чим ця пісня вражає?

Намалюйте портрет сучасного запорозького козака під «Запорозький марш» Є. Адамцевича, втілюючи у своїй роботі силу і мужність сучасних українських оборонців. Техніка виконання — кольорові олівці.

Розкажіть про заповідник о. Хортиця.

 БОГДАН

Фрагмент рекламного постера фільму «Ла-Ла Ленд»

Перегляньте офіційний трейлер стрічки «Ла-Ла Ленд». Які особливості жанру кіномюзиклу вам вдалося розпізнати?

Музична кіновікторина. Послухайте декілька саундтреків і спробуйте визначити, з яких вони фільмів.

Послухайте уривок із симфонії № 40 В. А. Моцарта та розкажіть, що ви хотіли б побачити у будинку-музеї його імені.

Пригадайте, яке місце посідає жанр симфонії у творчій спадщині композитора. Визначте характер головної партії I частини симфонії.

Творчі завдання з дизайну, кіномистецтва та інш.

Розгляньте експонати музею Мадам Тюссо та спробуйте впізнати їх. Прослухайте пісні у виконанні М. Джексона («Bille Jean») та Вітні Г'юстон («I Will Always Love You» із фільму «Охоронець»). Розкажіть про свої враження.

Експонати музею мадам Тюссо

Влаштуйте з друзями цікаву мандрівку віртуальними музеями України онлайн. Після подорожі напишіть статтю для блогу або шкільного сайту.

Перегляньте уривок з анімаційного вестерна «Rango». Розкажіть про свої враження від перегляду. Дізнайтесь більше про цей анімаційний фільм за допомогою штучного інтелекту.

Складіть перелік ваших улюблених детективних фільмів виробництва різних країн. Проведіть конкурс на кращого знавця кінокартин цього жанру.

Перегляньте уривок із опери «Наталка Полтавка» М. Лисенка у виконанні артистів Національної опери України. Хто виконує партії головних героїв? Що найбільше вас вразило?

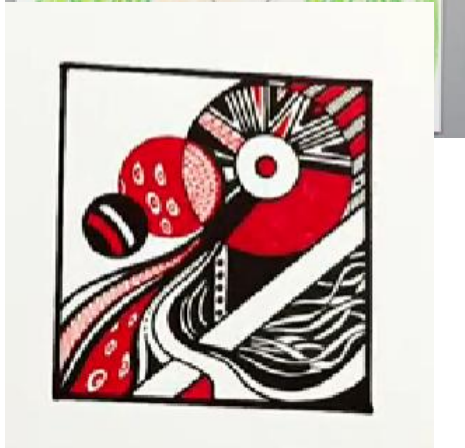
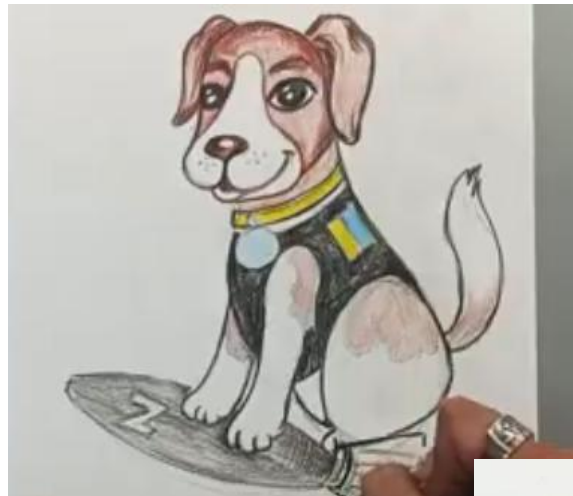
Зайдіть на сайт будь-якого музичного театру України чи світу та дізнайтесь про найближчі прем'єри цього сезону. Зверніть увагу на афішу тієї вистави, на яку ви хотіли б потрапити. Удома спробуйте власноруч створити афішу до цього спектаклю.

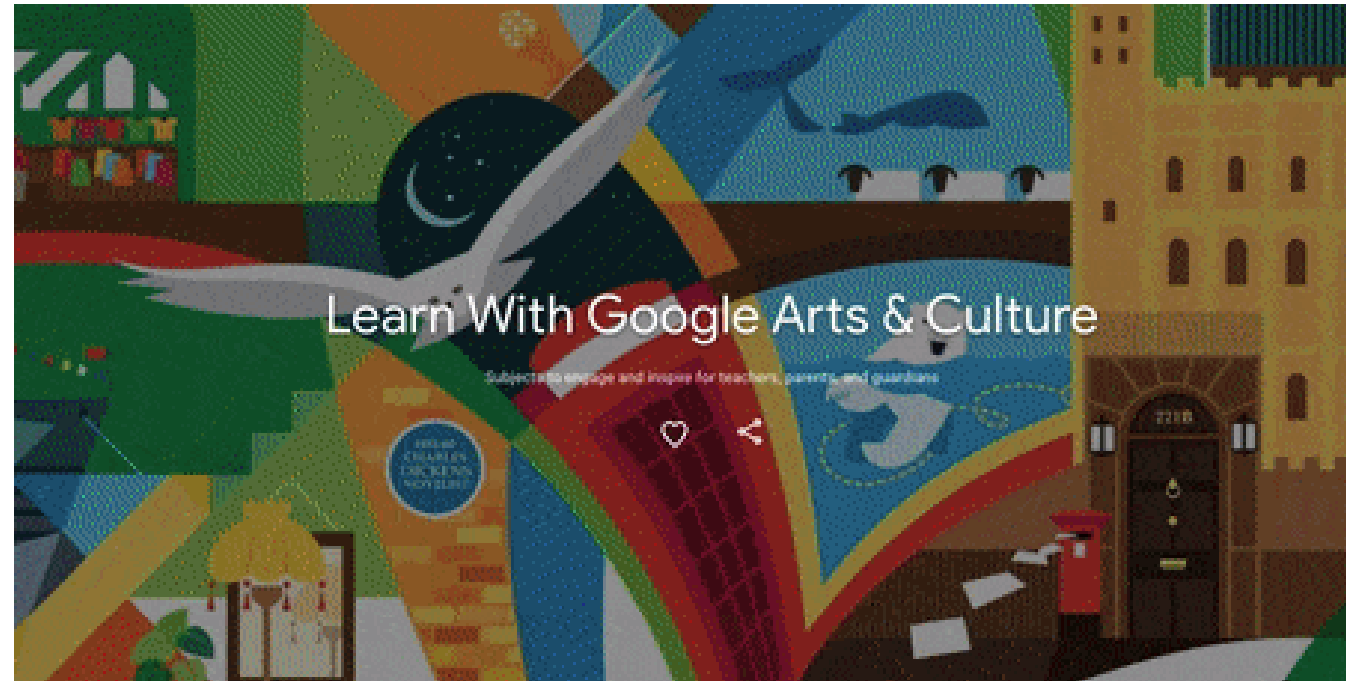

Створіть власний цифровий продукт в програмі *Canva* на шкільну тематику для каналу YouTube та оберіть вид цифрової творчості: 1 — цифрова графічна анімована заставка (інтро); 2 — цифрове відео; 3 — цифрова графічна робота. Всі підказки ви знайдете в майстер-класі.

Створення завдань за детальними відеоінструкціями, майстер-класами та фото з поетапним виконанням роботи

Copilot

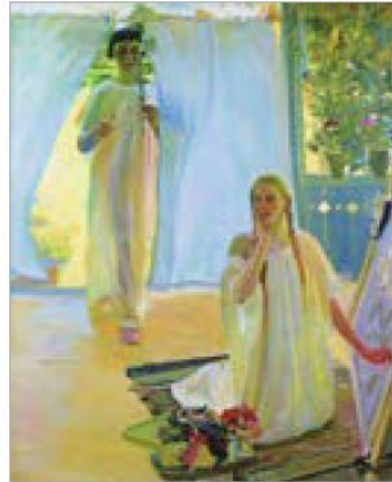
Завдання: ШІ — нейромережі — застосунки

Уроки, присвячені українському мистецтву

§ 5. ІМПРЕСІОНІЗМ В УКРАЇНСЬКОМУ МИСТЕЦТВІ

«Благовіщення» — єдиний твір Олександра Мурашка, присвячений біблійному сюжету. Ця робота суто імпресіоністична за технікою, безпосередністю почуттів і свіжістю сприймання. Для втілення художніх образів митець використав елементи філософського символізму й імпресіоністичний пленерний живопис, переконливу реальність зображення і віртуозну майстерність портретиста-реаліста.

О. Мурашко.
«Благовіщення», 1909 р.

Приспів:
Нехай квітує Україна
В духмяних сонячних садах!
Нехай збирається родина —
Наш оберіг у всіх віках!
Привітною хай буде доля,
Не буде заздрості і зла!
Цінуймо, браття, нашу волю,
Нам треба жити для добра!

§ 8. СТИЛЬ МОДЕРН В УКРАЇНСЬКОМУ МИСТЕЦТВІ

Уважно розгляньте фотозображення архітектурних споруд. Які характерні ознаки стилю модерн ви можете виділити? Розкажіть про них.

Полтавський краєзнавчий музей
ім. В. Кричевського. Арх. В. Кричевський.

«Дім невтішної вдови». Київ.
Арх. Е. Брадтман.

В. Довгозія. «Півень», поч. 1920-х рр.

П. Власенко. «Павич у вінку», 1936 р.

Створіть ескіз вітража з українськими мотивами в стилі модерн. Поетапно виконання роботи перегляньте в майстер-класі на відео.

§ 13. МОДЕРНІЗМ В УКРАЇНСЬКОМУ МИСТЕЦТВІ

Національний палац мистецтв «Україна»,
Київ. Арх. Є. Маринченко та ін.,
1965–1970 рр.

Національна бібліотека України
ім. В. І. Вернадського, Київ.
Арх. В. Гонкало та ін., 1989 р.

СКУЛЬПТУРА

Під впливом західних мистецьких шкіл в Україні сформувалася ціла плеяда самобутніх скульпторів-модерністів: **О. Архипенко**, **В. Бородай**, **Г. Кальченко** та ін.

Майстер світового масштабу **Олександр Архипенко** зробив вагомий внесок у мистецтво ХХ ст. своїм відкриттям пластичних можливостей порожнього

Фотопортрет О. Архипенка, сер. ХХ ст.

 БОГДАН

§ 16. ПОСТМОДЕРНІЗМ В УКРАЇНСЬКОМУ МИСТЕЦТВІ

§ 21. КІНОМИСТЕЦТВО ХХ СТОЛІТТЯ У РОЗМАЇТТІ ЖАНРІВ

Розучіть і заспівайте під фонограму пісню І. Танчака
«Молюсь за Україну».

МОЛЮСЬ ЗА УКРАЇНУ
Слова і музика І. Танчака

Велично

1. Під Бах-му-том го-рить си-ра зем-ля. Че-

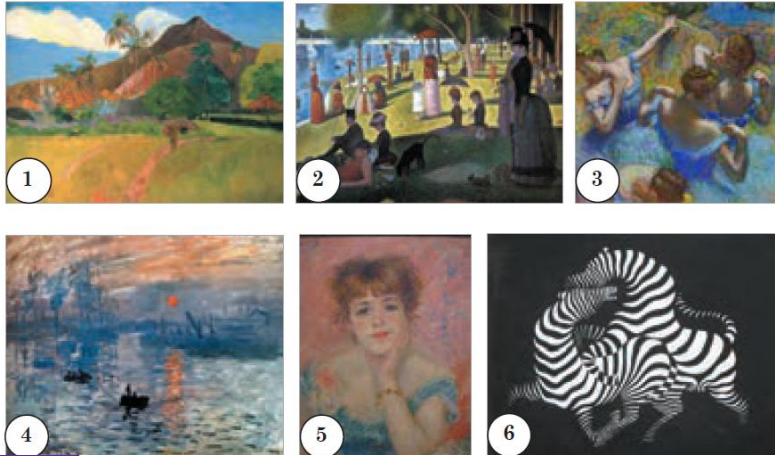
УКРАЇНСЬКІ ТЕЛЕСЕРІАЛИ

Із 1990-х років українське телебачення починає освоєння поширеного в усьому світі жанру телесеріалу. Телесеріал **«Роксолана»** був створений у 1996–2003 рр. на кіностудії «Укртелефільм» за мотивами однойменної повісті Осипа Назарука. У головних ролях — Ольга Сумська (Роксолана) та Анатолій Хостікоєв (Сулейман). Режисер серіалу — Б. Небієрідзе.

Підсумкові уроки

ПЕРША ЗУПИНКА — «ЖИВОПИС»

? Розгляньте репродукції творів живопису. Пригадайте назви картин, прізвища авторів і стиль або напрям мистецтва, до якого кожна з них належить. Поділіться своїми думками із сусідом/сусідкою по парті.

ДРУГА ЗУПИНКА — «СКУЛЬПТУРА»

? Розгляньте фотозображення скульптурних творів. Пригадайте їхні назви та прізвища авторів. Порівняйте свої відповіді з відповідями сусіда/сусідки по парті.

ТРЕТЯ ЗУПИНКА — «АРХІТЕКТУРА»

? Розгляньте світлини творів архітектури. Назвіть кожен споруду та стиль, до якого вона належить. Доведіть сусідові/сусідці по парті правильність свого вибору, перелічивши ознаки, за якими ви розпізнали ці будівлі.

ЧЕТВЕРТА ЗУПИНКА — «МУЗИЧНИЙ САЛОН»

? Прослухайте фрагменти музичних творів, які звучали на уроках, та визначте автора і назву кожної композиції.

Розучіть пісню та заспівуйте її під фонограмний супровід. Оберіть солістів для кожного заспіву, а приспів виконайте хором усім класом. Намагайтеся передати святковий настрій і власні емоції.

ЩЕДРІВКА

Слова *О. Довгого*

Музика *І. Танчака*

Нотний текст пісень в підручнику

Розучіть пісню та виконайте її під фонограму.

МРІЇ ЗБУВАЮТЬСЯ

Слова Ю. Рибчинського

Музика В. Полянського

Наспівно

1. Є кра - ї - на ди-во-виж-них мрій, ді-ти
там у - сі - ма-лень - кі прин-ци. Від зо -
рі во - ни і до зо

Розучіть пісню І. Танчака «Над Україною сонце зійшло» та заспівайте її під фонограмний супровід.

НАД УКРАЇНОЮ СОНЦЕ ЗІЙШЛО

Слова і музика І. Танчака

Наспівно

1. Дзве - нить з Чер-не - чо - ї го-ри ве -
лич - ний го-лос Коб-за-ря. Зо - ре мо-я,

Розучіть і заспівайте під фонограму пісню І. Танчака «Молюсь за Україну».

МОЛЮСЬ ЗА УКРАЇНУ

Слова і музика І. Танчака

Велично

1. Під Бах-му-том го-рить си-ра зем-ля. Че-
ка - є, вло - має си - на рід - на ма - ти: В мо -
о-ву схи - ля до

Майстер-класи

bohdan-books.com

Майстер-класи. Мистецтво. 9 клас ...

 власник: Видавництво Навчальна книга — ...

Список відтворення · 18 відео · 192 перегляди

 Відтворити все

Майстер-клас «Портрет Мавки»

Майстер-клас «Пес Патрон»

Майстер-клас «Афіша до фільму про школу в жанрі німого кіно»

Майстер-клас «Ескіз житлового будинку в стилі хай-тек»

Відеоохрестоматія

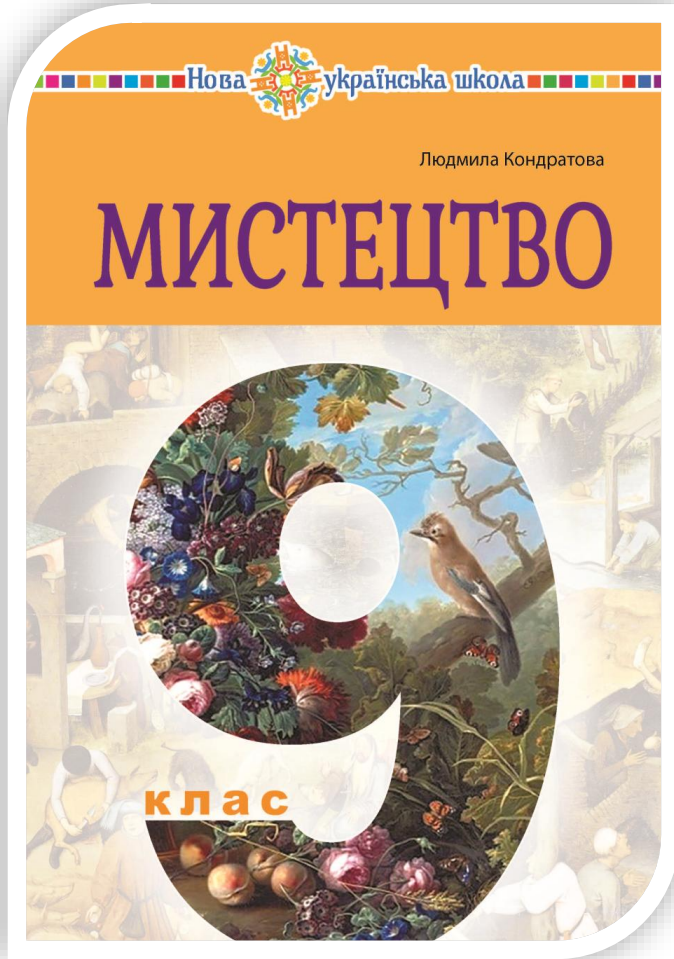
Кондратова Л.
Мистецтво 9 клас НУ...

 власник: Людмила Кондратова "Освіта - ..."
Список відтворення · Для всіх · 33 відео · 395 перегл...

 Відтворит...

Дата публікації (спочатку новіші) ▾

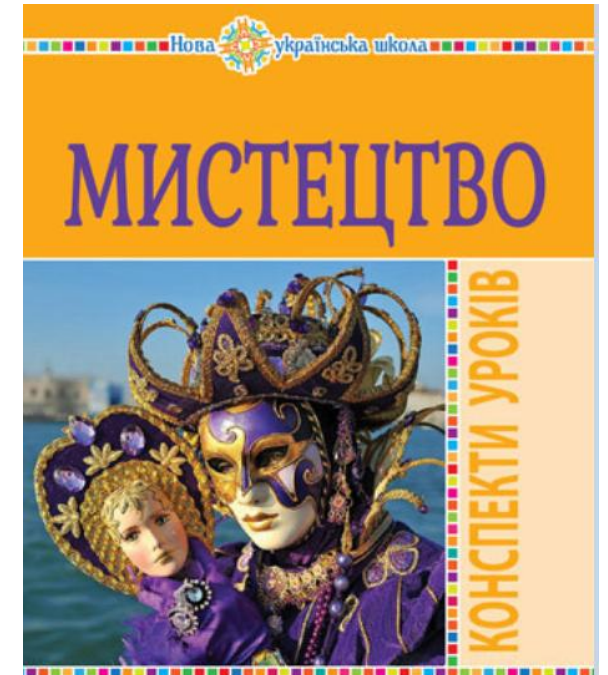
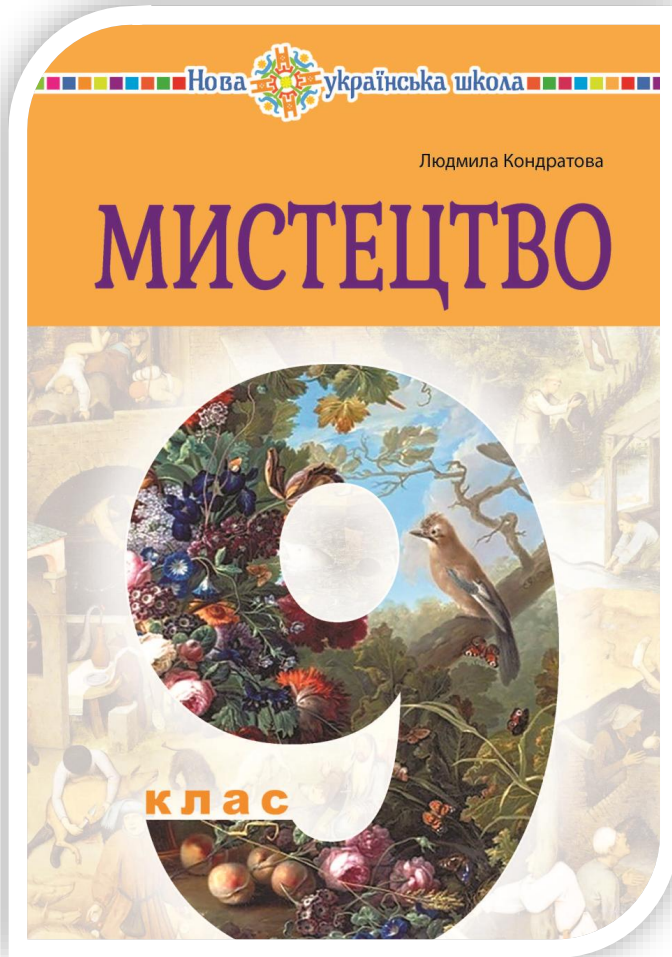
- 1 Анрі Матісс."Червона кімната" 1:13
- 2 Постмодернізм в інших мистецтвах 5:46
- 3 Мультимедійна виставка Імпресіонізм 0:46

 БОГДАН

Цифровий супровід уроків та методичне забезпечення

ПІДРУЧНИК – 2026 р
КТП (35 год, 1 год. на тиждень,
фонохрестоматія, відеохрестоматія
Інтерактивні презентації, відеоролики
ЗОШИТ
КОНСПЕКТИ УРОКІВ

Фонохрестоматія, відеохрестоматія,
альбом (вкладка теорія мистецтв),
конспекти уроків

Електронний додаток

Мистецтво: підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів

- Електронний додаток до підручника:
Л. Г. Кондратова. Мистецтво: підручник для 9 класу закладів загальної середньої освіти, Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2025.

§ 1. Стили та напрями мистецтва сучасності кінця XIX — початку XXI ст.

[Завантажити файли розділу](#)

[Згорнути](#)

Назва	Переглянути	Аудіо	Відео
Перегляд відеоролику «Стили і напрями мистецтва сучасності»			YouTube
Перегляд відеоролику «Історія картини «Блакитні танцівниці»»			YouTube
Хмаринка слів.	Переглянути		
Квітуча Україна Н. Май		- +	YouTube
Назва	Переглянути	Аудіо	Відео

Авторський канал
Людмили Кондратової
освіта-мистецтво-цифровізація

Людмила Кондратова "Освіта - Мистецтво - ІКТ"

@LiudmylaKondratova · 2,5 тис. підписників · 200 відео

Авторський канал Людмили Кондратової - науковця, автора багатьох підручників ...більше

Персоналізувати канал

Керувати відео

Списки відтворення

Відеоохрестоматія

☰ Сортувати

Українські пам'ятки Ренесансу

1:52

Маски комедії дель арте

1:57

Мода готичного стилю

3:07

Ремітники і ремісники української мистецтва

Мистецтво 8 клас
Кондратова Л.Г. 2024 р.

Людмила Кондратова "Освіта - Мистецтво -
Для всіх ▾

39 відео 68 переглядів Оновлено 2 дні тому

🔗 ⬇️ ⋮

ФОНОХРЕСТОМАТІЯ - ПРЕЗЕНТАЦІЇ

Мій диск > 8 клас Мистецтво 202...

Назва ↓

 сприймання

 пісні

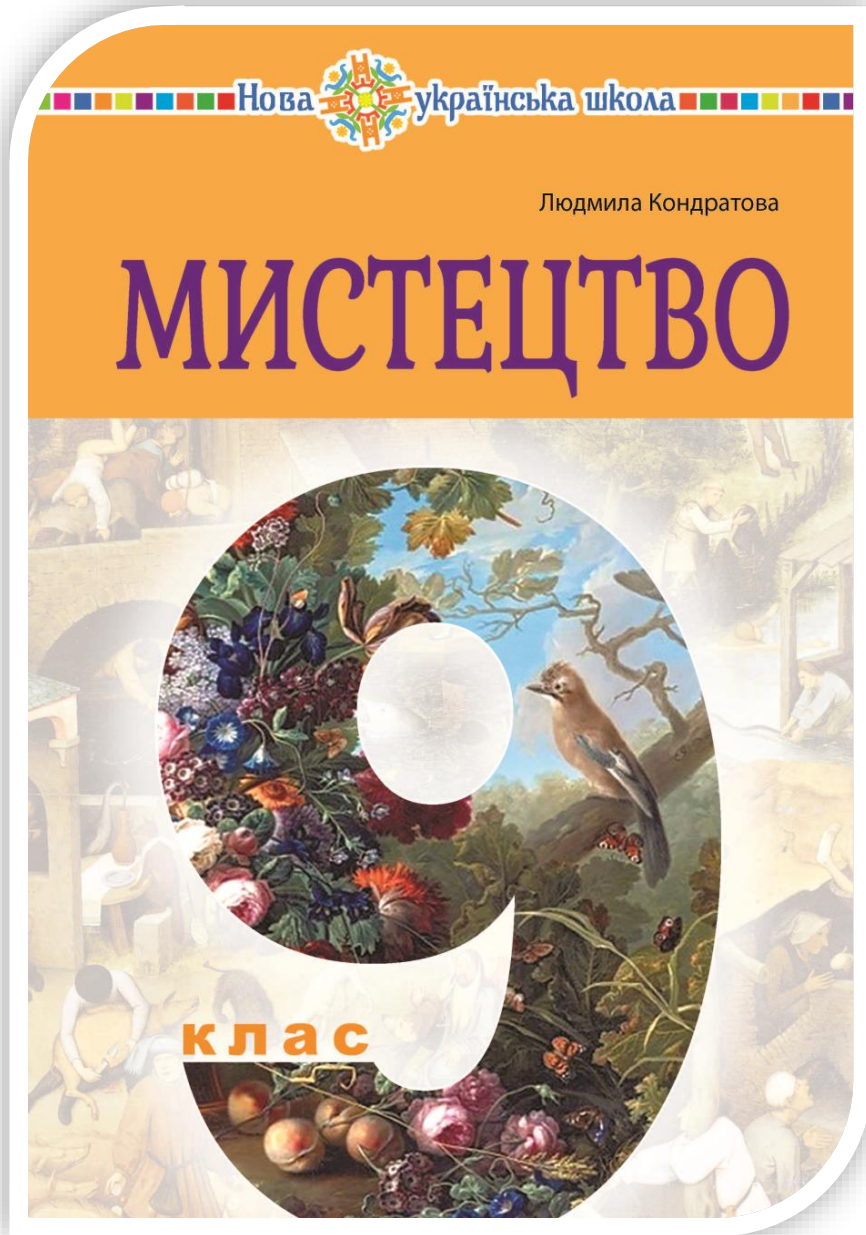

Мій диск > 8 клас Мистецтво 202... > Презентації ▾

Назва ↓

Власник

 Стиль у мистецтві Уроку № 1.pptx 	 я
 Стиль у мистецтві Уроку № 1 	 я
 Античний стиль. Архітектура. Урок № 2.pptx 	 я
 Античний стиль. Архітектура. Урок № 2 	 я

Мистецтво

Підручник для 9 класу

загальноосвітніх навчальних закладів

Л. Г. Кондратова

БОГДАН

ОБИРАЙТЕ НАШ ПІДРУЧНИК!

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!